

Robert Ragn.  
Stensback pr. Arnum.  
Danmark.  
31. 01. 47.

PEDAGOGIKA  
ARHIIVIMUSEUM  
FOND K 43828-123

O. a.

hr. H. Rajamaa,

Eesti Kunstide Koolitajate Liit,  
Stockholm.

Sarn Tere pralt saadatud „Algkooli, keskkooli  
ja gümnaasiumi õppekavad“. Suurim tänu! Tegin õppe-  
kavadest vajalikud väljavõtted ja tagastan nad sin-  
juures muusika tänuks!

Kui see eks. ka varem on olnud Taanis  
Kopenhaageni Eesti laager, siis arvata võib tehti sellest ära-  
kõrged arvu 1.-3. kl. ulatuses, kuna nende algkoolis  
lõpetanud õppeaastal vanemad klassid püüdnud. Sarn  
siis sellele araksega ka meil koht. Tähtsaks on  
elurõõm õppeal 4.-5. klassiga ja ilmsel õppekavade-  
ta. Et oleks olnud Eesti H. a. õpetaja, ei tundus see  
mulle erolost raskest. Praegu tähtsaks 3 õpetajaga, õpi-  
lasi 1.-6. kl-ks on 18. 4.-dat klassi vastavõeti õpi-  
laste püüdnud pole. Õpetan peamiselt 5.-6. kl. ja  
tunnen, et oleks sügäsi hea, kui saaks oma mälu kuni-  
tamineks pöörduda korda õppekavadesse.

Palun Tere lahkut kaasata ja selgitust  
järgmistes küsimustes.

1) Millise mädala-tunnustusega alused tähtsaks

eesti algkoolid Rosters? Kas on see kõrgis koolis  
ühitlustatud?

2) Kas maateaduses ja ajaloos käsitletakse  
arvult bestisse puutuvat osa?

3) Kuidas anda algkooli 6. kl. lõpetajale  
keradel koostuamistusi? Kas võib õpilast lugeda  
algkooli lõpetanud, kui tunnistusel puuduvad mõ-  
ningad õppeained, näit. tööõpetus, loodusõpetus ja  
ajaloo mõng maateaduses on rildosa arvult osaltelt  
käsitletud või rildse mittle?

Käsitelen 45./46. õ-aastal 4.-5. kl. arvult  
Eesti ajalugu ja maateadust, nagu seda kuulsin rühmita-  
tavat nii Rosters kui Saksamaal. Käsitlenu õppea. 1.-2.  
pooltel käsitlen maateaduses maastuajaguord (3 t.  
nädalas), ajalugu ei võtnud, jättes selle arne 2.-le  
sem-le, lootes saada sees ajaks Rosters, luuasa  
„Eesti ajalugu koolidele“. Muind käsitlen maates du-  
raapat ja ajaloo kordan Eesti ajalugu. Koostassu  
ners arners re lühikere õpik-konspekti; kasitades sellens  
andmeid enere mälu järgi, „Päris-Eesti“ kalender-käsi-  
raamatust ja mul aputiselt kasitada aluud „Päikes-  
entsüklopeedia“ (kui seda saaks Rosters paljundada!).

Matemaatikas olime kasitunud kõrgis klassis  
taavuselised õpikud, milloised tuleb täradada vastu-  
valt mere õppeasadele, eriti vanemais klassis.

- Lõdusäpitud vanemas klassis on olnud vähesel määral keses maateadusega. See aeg jäi 45./46. a. kahest välyl aja puudusel ja kaalutlusel — eksikhal Eesti ajak-  
gu ja maateadus, et ei muustataks oma kodumaad ja rahvast! Vahet ehk pole järgmisel a. enam võimalust õppida Eesti keeles! — Kavatsen aga lõdusäp.
- lühikursuse müüd 2-l sem-l läbi võta, et oleks võimalik õpilastele vastav hõnne karjateadusele välja kirjutada.

- Emakeeles on meil Rostis õppinud õpilased olles, välja arvatud H. Jänese „Mere emakeel“ III. Lugevikuna kasutasime 45./46. õ-aastal 4.-5. kl. J. Reiali lugemikku 5. kl-l (kellelgi õpilasel Eesti keelest kaasa toodud) ja sel õ-aastal on 5.-6. kl. kasutada 2 eks. Tere „Valimise kirjandust“ I (5 õpil. + 1 õp. kohta) ja 1 eks. V. Rida „Kalevipoega“ (1929. a. Soomes ilmunud, eestikeelne). Õpilastel on võimalik kasutada ka ajakhti „E. Teetaja“, „Välis-Eesti“ ja „Stockh. Tidurungi“. Pehekirj. eest-  
keelele“, samuti peagu kõiki Rostis ilmunud ilukirjan-  
duslike teoseid, kuna need on meil laagi rühmas olles. Ka need võtame materjali lugemiseks ja arutle-  
miseks.
- 

Võõrkeelena õpime inglise keelt alates 3.-st kl. Välyspool keeli kava õpib osa õpilasi saksa keelt. Tänu keelt oleme ka print õppinud, müüd see aga sersab.

Kuidas käsitledakse Rootsi keele seltsi asunud, millest jaoks püüdnud igasugused õppimised? Kas on selliseks paljundatud mingisugused lühikonspektid või on seega õp. eelse mure? Kas on olemas mingid paljundatud konspektid, kas Teil oleks neid võimalik ka sõia saata?

Mis puutub õpikuks mere keele, siis oleme selles suhtes väga rübalas aburamas, eriti 5.-6. kl. osas. Tegime koos laagriõppimise 1. okt. 1946. järgmise õpiku tellimise:

- |                   |                        |         |
|-------------------|------------------------|---------|
| 1. H. Rajamaa:    | Eesti lugemine I       | 2 eks.  |
| 2. —              | Valmiskirjandust I     | 4 eks.  |
| 3. H. Jänes:      | Mere emakeel II        | 2 eks.  |
| 4. —              | Mere emakeel III       | 7 eks.  |
| 5. J. Aavik:      | Kooli-keele I          | 3 eks.  |
| 6. —              | — II                   | 15 eks. |
| 7. H. Ripman:     | The first English Book | 5 eks.  |
| 8. H. Mäelo:      | Tangar                 | 1 eks.  |
| 9. Eesti ajalugu  | koolidele              | 5 eks.  |
| 10. Eesti ajalugu |                        | 1 eks.  |

Tellimise andsime Kopenhaageni Eesti Laagri juhatuse kaudu, seda nende eelse soovil (ka almsel õppe-tellimise nende kaudu). Tegime hiljem oma tellimise suhtes mitu järelepärimist ja kordasime 4.12.46. tellimise, — aga pole tänaseni midagi tellitud eks. saanud.

20.01.47. andsime sama tellimise üle Kopenh. Eesti  
laagri elanikele hr. Herno Debassele, kes tegelik Rootsi  
olmuse eestikeelse kirjavara vahendamiseks. - Mulle  
on täiesti arusaamata, mille taga see tellimus küll  
võnni seab! On tunne, et õ-dasta saab vist küll kuu  
läbi, kui need artiklid päralt jõuavad! Õpete ja  
muude koostarvete arved maksab merl kohalik tasu  
laagrijuhit P. Rosti summadest. Aga kui õpetus oleks  
võimalik ka tasuta saada (mitte üllaste kokkupanendud raha  
de arvel!), oleksime muidugi väga tänulikud.

Kuna mere tellimuse on viimati 20.01.47.  
muendatud, siis ei oska ma ses asjas praegu rääkida  
võtta. Mere laagrikoosseis viibib mõnda päeva Kopenhagens  
ja tema tagasi tules kuulen lähemalt, kuidas on Kopen-  
mese koost tellimusega. Kui see räägi "kõnni-kõnnimise"  
seab, annuleerime selle tellimuse ja pöördume Teie poole  
palvega nende asemeks koostamiseks kaudu. Ei  
süüdanud seda seansi teha, kuna arvestasime, et koost-  
tormikond vahel ei tegele õpete vahendamise, kuna  
need on kirjastatud mitmesuguste ettevõtete poolt ja igal  
ettevõttel on olemas oma vahendajad. Samuti on suuri  
raskusi siit valvata Rootsi saatmisega, mis näeb järele  
võist luba, vahendamist ja vahendajast. —

Tõd teavitab mu kolleeg pr. Anni Sõda, kes  
sai Teilt 1945. a. sügisel Kopenhagens töötades õppesid

1.-3. kl-le. Mu teiseks kolleegiks on õp. Eduard Valt, vanem mees, olnud õp-ks veele ajal Kaukaasas ja röörmuse algpäevad Eesti, hiljem kaadri-ohvitser. Nüüd ise olen Tartu seminaris mehi, H. Marki kaasas, õpetaja alatsuri, algkoolist.

Valandan väga lüga järele vaimund kire ja pärast, aga süda saab nagu kergemaks, kui saab pihkida oma kodumaa ja Terle kui suurte kogemustega pedagoogile ja koolide inspektorile.

Soovin Terle ning Koolitajaks jända ja edu pingas ning vastutusseas töös Eesti koolide juhtimisel Rastors!

Palun tervitage minu poolt ka kolleeg  
H. Marki!

Lugupidamisega

Robert Mugin,  
koolijuhataja,  
laagri juhataja sekretär.